

Tiedote tehostetun palveluasumisen asiakasmaksujen muutoksista 1.7.2021 alkaen

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista on uudistettu, ja muutokset tulevat voimaan 1.7.2021.

Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakasmaksujen määräyksiä on muutettu niin, että ne vastaavat pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksujen määräyksiä. Intensiivistä hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevilta asiakkailta peritään jatkossa asiakasmaksut mahdollisimman yhtenäisin perustein.

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut perustuvat kuten aiemminkin jatkuviin tai toistuvasti saataaviin tuloihin. Lainuudistuksessa on tehty muutoksia siihen, mitä tuloja huomioidaan maksua määrättäessä. Varallisuutta ei huomioida jatkossakaan maksua määrättäessä.

Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksuista määrätään lain 7 c §:ssä. Kunta saa periä palvelusta asiakkaalta kuukausimaksun, joka määrätään asiakkaan (ja mahdollisen puolison) nettokuukausitulojen perusteella. Maksu saa olla enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on ensin tehty laissa ilmoitetut vähennykset. Tietyissä laissa tarkemmin säädettyissä tapauksissa maksun voi määrätä puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen perusteella. Puolisoilta peritty maksu voi olla enintään 42,5 prosenttia yhteenlasketuista nettokuukausituloista. Tässäkin tapauksessa tuloista on ensin tehtävä laissa ilmoitetut vähennykset. Huomioon otettavat vähennykset kerrotaan lomakkeessa.

Pääsääntöisesti asiakkaalla on oltava käytettävissään 15 prosenttia tuloista henkilökohtaisiin menoihin (puolisoilla 57,5 prosenttia). Laissa määrätään henkilökohtaiseen käyttöön jätettävä vähimmäissumma. Kunnan on huolehdittava, että asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on tehostetun palveluasumisen ja perhehoidon asiakkaalle vähintään 164 euroa kuukaudessa ja laitoshoidon asiakkaalle vähintään 110 euroa kuukaudessa. Asiakkaalle on jätettävä henkilökohtaiseen käyttöön vähimmäiskäyttövara myös silloin, kun maksu on määrätty puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen perusteella. Päätöksen asiakasmaksusta tekee viranhaltija.

Asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä päätetään asiakkaan hakemuksesta ja asiakkaan tai perheen kokonaistaloudellisen tilanteen arvioinnin pohjalta.

Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrättyä maksua ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrättyä maksua on alennettava tai jätettävä maksu kokonaan perimättä, jos maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista (11. §).

Tämä velvoittavuus koskee kaikkia sosiaalipalvelujen maksuja, sekä tulosidonnaisia että tasasuuruisia maksuja, ja myös kuljetuspalveluiden omavastuuosuuksia. Terveyspalvelujen osalta suora velvoittavuus koskee tulosidonnaisia terveydenhuollon maksuja (pitkäaikainen laitoshoido, jatkuva ja säännöllinen kotisairaanhoido). Kunta voi tehdä päätöksen huojentaa myös muita kuin lain edellyttämiä maksuja, esimerkiksi kaikkia tasasuuruisia terveyspalvelujen maksuja tai osaa näistä (11. § 2. momentti).

Lisätietoja antaa Monica Storgård, puh. 040 650 8065, sähköposti monica.storgard@malax.fi